

Teater Malpertuis stuurloos in wereld van slechte smaak

Van onze medewerker

OOSTENDE — Zodra je de lange gang van de Venetiaanse Gaanderijen betreedt waar Teater Malpertuis *Le Bourgeois Gentilhomme* opvoert, ben je ondergedompeld in de praal van een koninklijk salon: fluwelige toestanden, spiegelwanden, kristalheldere luchters, weelderig stucwerk, kleurrijke fresco's. Deze barokke omkadering (een ontwerp van Bart Clement) loopt door tot en met het dichtste speelveld, maar in de diepte voor je zijn in het wit geklede schilders in de weer om de nog kale witte wanden een beurt te geven. De salon reikt blijkbaar niet zo ver; het is een werk in uitvoering.

Bij nader toezien zit het zaaldecor vol verborgen details. In de bekleding van de Louis XIV-stoel waarop je zit, zijn vuige motieven ingewerkt. En aan de wand: besneden als ornament, putti met het kontje ostentatief naar het publiek gericht, geschilderde naakten in het gezelschap van La Ciccolina en ander moois. Zoveel is duidelijk: dit is vergulde trivialiteit. Deze wereld oogt goed, maar is nep. De cultuur van de kitsch. Hierover gaat *Le Bourgeois Gentilhomme* van Molière.

Jourdain (André Roels) is een banale burger die boven zijn stand wil leven. Met de hulp van de edelman Dorante (Peter De Graef), eigenlijk een charlatan die hem veel geld aftroggelt, wil Jourdain wat doen aan zijn „cultuur“ om zo een man van aanzien te worden en markiezin Dorimène

(Martine Werbrouck) voor zich te winnen. Hij is een hol vat, heeft geen smaak en geen manieren; een typische vertegen-

Teater

woordiger van de cultuur van de schone schijn, oppervlakkigheid en eigendunk. Het is een cultuur die door het demokratizeringsproces allang niet meer een exclusieve aangelegenheid van de „nieuwe rijken“ is.

Molière toont hoe Jourdain leermeesters, die hem inwijden in de muziek, de dans, de schermkunst, de filozofie en de haute-couture, zelf vaak dilettanten zijn. Ze praten hem naar de mond, en dansen naar zijn pijpen en zijn beurs. Dat leidt tot komische intermezzi met muziek en dans. Molière noemt zijn stuk een balletkomedie. Johan Boonen maakte er een heldere en gevatte vertaling van; geen verbale pruikestijl, maar sober, plastisch en kordaat.

Parodie

De teatraliteit die regisseur Dirk Tanghe aanwendt om ons diets te maken hoe bekakt de pseudo-cultuur van Jourdain is, maakt in feite gebruik van dezelfde truuks. Het komisch effect in de voorstelling moet bij voorbeeld komen van de aangehouden spanning om te achterhalen wat Jourdain eventueel nog onder zijn kamerjas draagt, de onthulling van zijn erotisch schermkostuum, de armzwaaiende stuntelige dirigent, of het muzikaal en visueel gezap van melodieën (Strauss, Broadway, disco, pop, schlager) en beelden (clip, flik-

Mijnheer Jourdain (André Roels) en Dorante (Peter De Graef) in „Le Bourgeois Gentilhomme“. (foto Norbert Maes)

kerlichtjes, defilé, showassistentie). Het is allemaal braaf. De invulling van Jourdain's wereld is duidelijk genoeg, maar je hebt de indruk dat het te veel die invulling is die de voorstelling maakt, in plaats van een voorstelling te maken over die invulling. Het parodiescherm is van een te lichte materie.

Men kan niet beweren dat in deze produktie, waarin ruim vijftig mensen op de scene staan, geen werk gemaakt is van nummers met dansers, muzikanten en zangers. En meer dan dat. Ontegensprekelijk zitten er olijke en vrolijke taferelen in de voorstelling,

maar het geheel bevredigt niet. De voorstelling blijft nogal stuurloos; ze illustreert overvloedig, maar heeft weinig te vertellen. Het elan dat bij momenten opduikt, wordt onvoldoende door een dramaturgische slagader voortgestuwd. Dat merk je bij voorbeeld in ritmestoorissen, een onevenwichtige balans tussen „show“ en „inhoud“, en een weinig relevante akteertaal.

In de grote ruimte vormen de hoofdpersonages nogal krachteloze konstellaties. Visueel veegt het schouwspelsoms de meer intieme contactpunten van de kaart. Dat ligt

dan aan de beeldmontage, maar ook aan de eerder flauwkarikaturale en stereotiepe boetsering van de figuren zelf. Het enige boeiende personage op scène is de meid. Drentelend door dit gekkenhuis legt Katelijne Verbeke haar gevoelens als het ware in de manier waarop ze omgaat met het witte schortje, dat ze tegen zich aandrukt, voorbindt, verfrommelt... Ze is maar een bijfiguur, maar wordt door haar présence eigenlijk een karaktertje. Haar optreden creëert een spanning en een betrokkenheid die prikkelt. Bij de anderen ontbreekt die.

Wanneer je dat ervaart, kun je enkel besluiten dat men wellicht beter had geïnvesteerd in een meer persoonlijke akteerstijl dan in het oogverblindend decor, dat aan de basis ligt van het hele enceneringsconcept, en dat deze produktie noodgedwongen maar eigenlijk node-loos tot een duur lokatieproject herleidt.

Fred SIX

Venetiaanse Gaanderijen, Zee-dijk, Oostende, tot 17 oktober. Elke dag, behalve maandag en dinsdag, om 20 u. 30. Reserveren: 051-40.18.45.